

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	071 «Облік і оподаткування»
Рік підготовки:	1
Семестр	Осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	4
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Тацій Інна Валеріївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
доцент кафедри обліку і оподаткування

посада

docentiv3@gmail.com

електронна адреса

+38-050-913-78-04

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

513 аудиторія ГК

консультації

Анотація навчального курсу

**Цілі вивчення
курсу:**

Метою лекційних занять є забезпечення достатнього рівня теоретичних знань, необхідних для подальшої практичної діяльності.

Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; переорієнтація із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці шляхом виконання індивідуальних завдань.

**Результати
навчання:**

Знання: здатність до демонстрації системи знань щодо: вимог правових актів щодо порядку формування звітності; теоретичних основ фінансового аналізу та його інформаційної бази; порядку проведення зовнішнього та внутрішнього фінансового аналізу на підприємстві; методики проведення фінансового аналізу підприємницької діяльності зовнішніми та внутрішніми користувачами.

Вміння: виконувати розрахунки та робити відповідні висновки із загальної оцінки фінансового стану підприємства за даними балансу; досліджувати фінансову стійкість, ліквідність, платоспроможність, грошові кошти і грошові потоки підприємства за обліковими та звітними даними; визначати й аналізувати показники ефективності використання ресурсів та капіталу підприємства під час внутрішнього та зовнішнього фінансового аналізу; оцінювати дію фінансового левериджу; оцінювати ділову активність, інвестиційну привабливість і кредитоспроможність підприємства; визначати напрями поліпшення платоспроможності, запобігання банкрутству підприємств, зниження фінансового ризику їхньої діяльності; прогнозувати

Передумови до початку вивчення: фінансовий стан підприємства. Базові знання з бухгалтерського фінансового та управлінського обліку, теорії економічного аналізу

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни сформувати у студентів знання та вміння проводити фінансовий аналіз підприємств, робити обґрунтовані висновки, визначати напрями поліпшення фінансового стану підприємств та оптимізації фінансових результатів.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК 3. Здатність вирішувати поставлені завдання та виявляти проблемні ситуації у сферах професійної діяльності в групі під керівництвом лідера, що демонструють вміння дотримуватись вимог дисципліни, планування та управління часом.

ЗК 7. Дотримання норм і принципів професійної етики, а також розуміння відповідальності за прийняття рішень у професійній діяльності та їх впливу на соціальну сферу.

ФК 2. Здатність робити оцінку економічних подій та явищ і приймати відповідні управлінські рішення з чітким обґрунтуванням напрямів їх реалізації.

ФК 3. Здатність розуміти та уміло використовувати математичні методи, які використовуються в обліку та оподаткуванні.

ФК 6. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для планування, здійснення записів, контролю, аналізу економічних подій та явищ і підготовки звітності суб'єктів господарювання.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Здатність продемонструвати уміння здійснювати бухгалтерську обробку документів, ведення синтетичного та аналітичного обліку, складати бухгалтерську звітність суб'єктів господарювання з використанням сучасних інформаційних технологій.

ПРН 9. Здатність застосовувати знання та розуміння аналізу фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання, використовуючи дані фінансової, податкової, статистичної звітності, комп'ютерну техніку та статистичні методи обробки інформації. Це означає також здатність здійснювати аналіз стану, забезпеченості та ефективності використання оборотних активів, необоротних активів, трудових ресурсів, власного капіталу та зобов'язань, аналіз обсягу реалізації, собівартості продукції, фінансових результатів, показників рентабельності, ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності.

ПРН 11. Здатність виконувати комп'ютерні обчислення, що мають відношення до проблем обліку і оподаткування, використовуючи належне програмне забезпечення, знання як аналізувати та відображати результати фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Теоретичні основи фінансового аналізу	1/1	Необхідність та сутність фінансового аналізу. Зміст і цільовий напрям фінансового аналізу. Основні елементи фінансового стану підприємства. Види аналізу (зовнішній та внутрішній). Класифікація видів фінансового аналізу. Метод фінансового аналізу як системне,	Презентації в PowerPoint. Тести.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			комплексне до слідження, взаємопов'язане вивчення, опрацювання і використання інформації фінансового характеру з метою виявлення і мобілізації резервів кращого використання фінансових ресурсів встановлення оптимальної структури їх джерел. Методи та прийоми фінансового аналізу.	
2	Загальна оцінка фінансового стану підприємства	2/2	Методологічна послідовність та порядок розрахунків й аналізу показників фінансового стану підприємства. Загальна характеристика коштів підприємства, їх складу та стану, розміщення та структури. Аналіз майна підприємства.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Аналіз фінансової стійкості підприємства.	2/2	Сутність фінансової стійкості та стабільності підприємства. Вплив структури активів і пасивів на характеристику фінансової стійкості підприємства. Оцінка впливу ефективності використання необоротних і оборотних активів на стійкість фінансового стану підприємства. Кількісна оцінка фінансової стійкості з позицій: структури джерел коштів; витрат, пов'язаних з обслуговуванням зовнішніх джерел. Типи фінансової стійкості. Оцінка запасу фінансової стійкості підприємства.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства.	2/2	Сутність платоспроможності підприємства та її значення для оцінки його фінансового стану. Основні показники платоспроможності підприємства, порядок їх розрахунку і методи їх оцінки. Сутність ліквідності підприємства та її значення для оцінки його фінансового стану. Основні показники ліквідності підприємства. Порядок розрахунку показників ліквідності й методів їх оцінки.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Аналіз грошових потоків.	2/2	Прямий та непрямий методи оцінки руху грошових коштів: способи здійснення, їх переваги і недоліки. Методи оптимізації грошових потоків підприємства. Сутність та основні етапи перспективного аналізу грошових потоків. Аналіз забезпеченості підприємства грошовими коштами: моделі Баумоля і Міллера-Орра. Ануїтети та дисконтування грошових потоків підприємства. Класифікація ануїтетів. Техніка оцінки майбутньої та поточної вартості ануїтетів постнумерандо і преднумерандо. 1.6. Аналіз капіталу підприємства. Знач	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Аналіз капіталу підприємства.	2/2	Значення й методи аналізу капіталу підприємства. Аналіз структури капіталу підприємства. Аналіз динаміки капіталу підприємства. Класифікація, порядок розрахунку та методи оцінки показників, що характеризують стан використання капіталу підприємства. Основні напрямки поліпшення використання капіталу підприємства та оптимізації джерел його формування.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Тести.
7	Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості	2/2	Оцінка ринкової позиції підприємства: аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища. Оцінка економічної динаміки суб'єкта господарювання. Інвестиції, їх класифікація, види, взаємозв'язок. Поняття інвестиційного проекту та етапи його	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Тести.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	підприємства.		здійснення. Аналіз інвестиційних проектів в умовах інфляції і ризику. Методика здійснення аналізу інвестиційної чутливості проекту. Аналіз факторів, які впливають на формування потреби в додаткових капіталовкладеннях. Оцінка показників відносної забезпеченості підприємства основними фондами, інвестиційної активності, інноваційної відповідності. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства.	Індивідуальні завдання.
8	Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству.	2/2	Визначення незадовільної структури балансу підприємства. Аналіз і оцінка реальних можливостей відновлення платоспроможності підприємства. Аналіз показників неспроможності (банкрутства) підприємства за даними бухгалтерської звітності. Аналіз зв'язку неплатоспроможності підприємства із заборгованістю держави перед ним. Методи прогнозування можливого банкрутства підприємства. Методи рейтингової оцінки ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Тести. Індивідуальні завдання.
9	Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення.	2/2	Поняття фінансового ризику. Умови виникнення ризиків. Види ризиків та їх характеристика. Основні методи оцінки ризику. Ризик портфеля інвестицій. В-коефіцієнт.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій від 23.02.1998 р., № 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>.
2. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств і організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій від 21.03.1997 р., № 37 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>.
3. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій. Затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 81 від 27 червня 1997 р. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 5 серпня 1997 року за № 288/2092 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 32.
4. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації. Затверджено Наказом Міністерства фінансів України і Фонду державного майна № 49/121 від 26.01.2001 р. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 8 лютого 2001 р. за № 121/5312. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=156&ArtID=425>.
5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності" [Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм

фінансової звітності №433 від 28.03.2013 р. : Наказ Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536.

6. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382851&cat_id=293536
7. Базилінська О. Фінансовий аналіз. Теорія та практика: Навч. посіб. / О. Базилінська - К.:ЦУЛ, 2019. - 328с.
8. Горлачук В.В. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: Навч. посіб. / В.В. Горлачук, О.Ю. Коваленко. – Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 347 с.
9. Загурський О.М. Фінансовий аналіз: кредитно-модульний курс: Навч. посіб./ О.М. Загурський - К.: ЦУЛ, 2019. - 472с.
10. Тігова Т. М. Аналіз фінансової звітності : навч. посібник / Т. М. Тігова, Л. С. Селіверстова, Т. Б. Процюк. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 268 с.
11. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Ю. М. Тютюнник. – К. : Знання, 2012. – 816 с.
12. Фінансовий аналіз : Навчально-методичний посібник / Селіверстова Л.С., Скрипник О.В. ; За ред. С.М. Безругченка. - К. : ЦУЛ, 2012. - 274 с.
13. Штангрет А.М., Шляхетко В.В., Волович О.Б., Зубрей І.В. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник/ А.М. Штангрет та інш. - К.: Знання, 2012. - 374с.
14. Шубіна С., Швадченко В., Мирошник О. Фінансовий аналіз: Практикум/ С. Шубіна та інші. - К. : ЦУЛ, 2019. - 296 с.

Інформаційні ресурси.

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
3. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – Режим доступу: <http://moodlesti.snu.edu.ua/>
4. Наукова бібліотека СНУ ім. В. Даля – Режим доступу: <http://library.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій у системі дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
2. Тацій І.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Фінансовий аналіз». - Северодонецьк, СНУ ім. В. Даля, 2019. - Електронний варіант, 10 с.
3. Тацій І.В. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінансовий аналіз». - Северодонецьк, СНУ ім. В. Даля, 2020. - Електронний варіант, 12 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Курсова робота	20	30
Екзамен	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Під час виконання завдань та використання інформаційних джерел оформлювати їх відповідними посиланнями. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей. Перевірка текстів на унікальність здійснюється за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.